Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

PRØVEN

LÆS BLANDT ANDET OM:

HVEM ER EN FREDERIKSFANT?

OG HVAD ER EN ESPINGOL?

HVAD ER EMMERTØST?

GENERALFORSAMLINGEN DEN 18. APRIL

L A RING PROJEKTET

FILMEN OM HVIDSTENGRUPPEN

... OG DE MANGE ARRANGEMENTER

FREDERIKSVÆRKEGNENS
HISTORISKE FORENING

Marts 2012 - 9. Årgang, nr. 34

Foreningen

Formand
Bengt Sørensen
Magnesvej 4
3370 Melby
tlf. 47 92 38 44
bengts@mail.dk

Næstformand
Axel Hvidtfeldt
Ællingevej 4
3360 Liseleje
tlf. 47 92 31 40
ahv@mail.dk

Kasserer
Carl Jensen
St. Havelsevej 92
3310 Ølsted
tlf. 47 74 93 35

Sekretær
Christina Ax
Hillerødvej 112
3300 Frederiksværk
tlf. 47 77 26 54
fhf@mailme.dk

Redaktør af "Prøven"
Jørgen Tved
Smedebakken 16
3300 Frederiksværk
tlf. 47 77 00 23
tved@email.dk

Esben Aarsleff
Kildevej 16 A
3300 Frederiksværk
tlf. 33 24 12 73
esbe-naarsleff@folkemuseet.dk

Elsebeth Nygaard
Kæruldvej 16
3300 Frederiksværk
tlf. 47 77 17 12
pnv@mail.tele.dk

Jytte Bloch-Kelsen
Lynghøjvej 24
3390 Hundested
Tlf. 45 81 96 95
jytte-bloch-kelsen@privat.dk

Ingrid Nielsen
Lokesvej 33
3370 Melby
tlf. 40 19 94 12
ing-lid.emilsdatter@gmail.com

Kontingent
Personligt medlemskab: 125,- kr.
Husstandsmedlemskab: 200,- kr.

Det er nemmest for foreningen, hvis man indbetaler via netbank: Reg.nr. 1551 kontonr. 3572519309 i Sparekassen Sjælland.

Redaktionen

Jørgen Tved (ansvarlig), Christina Ax, Axel Hvidtfeldt, Birthe Løth, Esben Aarsleff
Layout og nogle fotos: Torsten Møller Madsen
Tryk: G L Tryck, oplag 450
ISSN: 1604-0678. Titel: Prøven

Stof til næste nummer af PRØVEN bedes indsendt snarest. Vi tager

I dette nummer

Side

Formanden 4

Siden sidst – og fremover

Ny Frederiksfant 5

… om en overraskelse for Bengt Sørensen

Soldat i Auderød 7

Breve fra Johs. Mortensen omkring 1. verdens-krig

De edsvornes Hus 9

Hvad er en Espingol?

Hvor mange broer? 12

Konkurrencen fra Prøven nr. 33

Fra »Emmertøst« til Vossevang Kro 13

- på landevejen Frederikssund-Frederiksværk

150 kroner var mange penge 16

L A Ring "maleri" belånt i 1938

Hvidstengruppen 17

En filmanmeldelse

Maleren Laurits Andersen Rings 18

venner i Frederiksværk

Foreningsarrangementer 20

Formanden

Siden sidst – og fremover

Året startede med et afbud til foredraget om Postvæsenet, men heldigvis har vi vores dygtige og søde Christina. Hun trådte til med et om spisevaner, dog især om kartofler. Der var 75 deltagere. Det nåede rundt i alle hjørner. I februar fik vi et om Sundtolden med næsten 90 deltagere og store forventninger. Det er jo foredrag, der skal holdes, men dette blev læst op i et for højt tempo og med de udelukkende negative briller. Der var dog mange gode faktuelle ting i det.

Foredraget i november om julen og dens skikke, og hvor alle sang med på julesangene, var rigtigt godt med et fyldigt *PowerPoint* program, dog også lidt vel meget oplæsning. Der var nok ca. 70 deltagere.

Næste foredrag handler om alt det, I som medlemmer og andre har indleveret over mange år. Hvordan de registreres i landsdækkende arkiv, behandles, opbevares og - hvis der er for mange - hvad så?

Foråret er på vej med en bustur om arkæologi på Halsnæs, den 23. maj, samt den store bustur til *Nyborg slot*, *Ladbyskibet* og Kerteminde med *Johannes Larsen museum*, søndag d. 3. juni. Det er nødvendigt med tilmelding, læs videre på de bagerste sider. Der skal indbetales inden 14. maj for sidstnævnte arrangement. Husk også vort 4.-maj arrangement, samt vor traditionelle Skt. Hansfest, hvor folkedanserne og en rigtig god harmonikaspiller kommer.

Der har været mange artikler i *Prøven*, dem er vi ved at lave et register over, som snart vil kunne ses på vor hjemmeside, *www.frvhistorie.dk*. Desuden bliver der mulighed for at købe nogle af disse gamle numre til kr. 10,- og kr. 20,-, afhængig af årgangen.

Trykningen af *Prøven* var endnu en gang steget ret meget. Vi har

Ny Frederiksfant
… om en overraskelse for Bengt

Af Leif Nielsen

Bengt Sørensen blev lokket til Galleri GAL en onsdag eftermiddag med et påskud om at se på nogle gamle historiske malerier. Men som altid når en ny "Frederiksfant" skal udnævnes, er det under falske forudsætninger, kandidaten bliver indfanget. Bengt Sørensen blev da også noget forbavset, da han blev mødt af "Det kulturelle selskab", der på sædvanlig overraskende måde tildelte ham hædersprisen *"Frederiksfanten"*.

Begrundelsen for at tildele ham denne særegne kulturpris er ligetil: Det skal være en person, der med sit virke har gjort en forskel i byen. Det er præcis hvad årets "Frederiksfant" til fulde lever op til.

Som formand for *Frederiksværkegnens Historiske Forening* har Bengt gjort foreningen langt mere synlig i lokalområdet. Det

skyldes naturligvis de mange initiativer, som han har medvirket til at igangsætte: Interessante foredragsholdere, teaterstykket på trappen af den gamle politistation, hvor *A.F. Tscherning* blev født, den store udstilling i Gjethuset i forbindelse med befrielsen, samt medvirken ved placeringen af *Hyllingebjergstenen* på biblioteket. Dette og meget andet kan tydeligt aflæses i foreningens medlemstal, der er mere end fordoblet, mens Bengt Sørensen har været formand for foreningen.

Derfor blev han udnævnt til

årets "Frederiksfant". Med optagelsen i "*Det kulturelle Selskab*" følger også indflydelse på, hvem de næste kandidater vil blive. Personen, der bliver hædret med denne helt specielle kulturpris får, udover staffagen "Frederiksfanten" med prismodtagerens navn, også et billede af sig selv. Denne gang var det et portræt, malet af kunstneren *Robert McLean*.

Billedet er ikke til modtagerens arv og eje, men kun til opbevaring, ind til der findes et egnet sted, hvor alle kontrafejerne af de udnævnte "Frederiksfanter" kan hænge permanent. Desuden er der fremstillet nogle specielle e*xlibris* til prismodtageren. Et par eksemplar bliver sendt til Frederikshavn Kunst og Ekslibrismuseum, hvilket er med til at forevige prismodtagerens navn for eftertiden samt understrege, at det er noget ganske specielt at modtage denne pris. En ren hæderspris, fritaget for pekuniære småligheder.

Derfor blev der skålet i champagne og naturligvis også elefantøl under den lille festivitas i

Soldat i Auderød

Breve fra Johs. Mortensen omkring 1. verdenskrig

Dette er en samling breve vores Far har skrevet til sit hjem i Auderød, medens han var Soldat, samt enkelte breve skrevet under ophold på Lyngby Landbrugsskole.

Jeg har prøvet at afskrive brevene som de er stavet, da man ser her er en antydning af dialekt.

Samtidig kan man få et billede af livet på landet for ca. 70 år siden, samt stemningen ved krigsudbruddet august 1914.

Der er omtalt en del personer som jeg ikke kender til, bl. a. en Niels Peter Nielsen, måske er der nogen af jer, der ved hvem denne person

Garderhusarkasernen d. 8 - 6 - 13

Kære Forældre og Søskende.

I skal allerførst have Tak for det jeg modtog i Gaar, det er dejlig med de Underbukser, jeg har et Par af de tykke ude at faa vadsket, jeg har gaaet med dem i tre Uger, saa tog jeg det andet Par tykke paa, men de revnede i Sømmen, saa nu skal jeg have lavet dem og saa vil jeg lade alle mine de tykke og lange Strømper vadske, og saa tar jeg Underbukserne og Strømperne og Vesten ude hos Niels Peter Nielsen. Jeg skal ud og se til Dem i Dag, jeg har jo ikke været der ude mere end den ene Gang in-

den Pinse. Grundlovsdagen havde Vi fri om Eftermiddagen, men jeg var fast Staldvagt den Dag, saa jeg havde jo ikke Frihed. I Dag er jeg bleven noteret for min Trænse, saa jeg skal pusse i Morgen fra 1 til 1½ i Stalden, det er første Gang at jeg er noteret for noget. Nu har Vi begyndt at ride med Kandaren paa Hesten, og vi har lært at pakke op. Vi har faaet 10 Karabiner til hvert Korporalskab, og de første 10 Nummer i hver Korporalskab har faaet Dem, og jeg er jo med blandt de heldige, de er jo helt nye og har aldrig været brugt. Der er en af Rekrutterne som forlod sin Staldvagt en lille Times Tid, det faar han 5 Dages mørk Arest for, saa det er jo om at passe paa. Jeg kan lige saa godt lade jer vide, at jeg bryder mig ikke om at modtage Fødevare

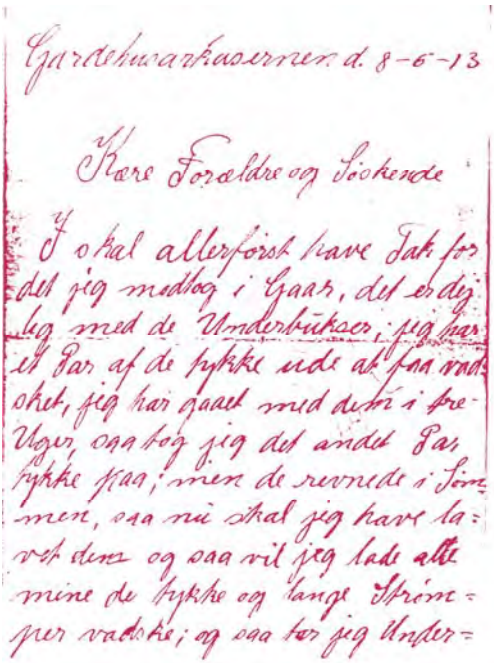

Gardehusarkasernen d. 8-6-13

Kære Forældre og Søskende

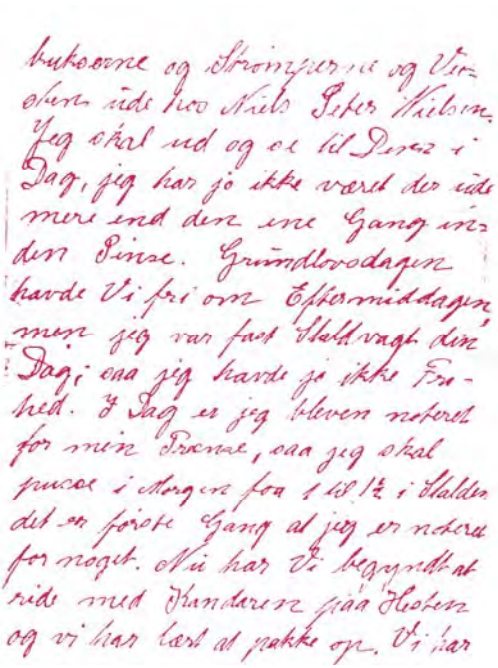

I skal allerførst have Tak for det jeg modtog i Gaar, det er dejlig med de Underbukser; jeg har et Par af de tykke ude at faa vadsket, jeg har gaaet med dem i tre Uger, saa tog jeg det andet Par tykke paa; men de revnede i Sømmen, saa nu skal jeg have lavet dem og saa vil jeg lade alle mine de tykke og lange Strømper vadske; og saa tør jeg Underbukserne og Strømperne og Vesten ude hos Niels Peter Nielsen. Jeg skal ud og se til Dem i Dag, jeg har jo ikke været der ude mere end den ene Gang inden Pinse. Grundlovsdagen havde Vi fri om Eftermiddagen, men jeg var fast Staldvagt den Dag; saa jeg havde jo ikke Frihed. I Dag er jeg bleven noteret for min Trænse, saa jeg skal pusse i Morgen fra 1 til 1½ i Stalden det er første Gang at jeg er noteret for noget. Nu har Vi begyndt at ride med Kandaren paa Hesten og vi har lært at pakke op. Vi har

De edsvornes Hus
Espingolen fra Hellebæk

Piet van Deurs

Alene navnet leder jo tankerne hen på noget mystisk, halvt gedulgt – og det kunne være en god titel på en spændende gyser.

Og det dækker i virkeligheden ganske godt over et meget langstrakt og hemmelighedsfuldt kapitel af *Geværfabrikkens* historie – fyldt med krudt og kugler, og det i ordenes egentligste forstand.

Det lyder kryptisk - og det ér kryptisk!

ESPINGOL er løsenet, som det ville koste de edsvorne dyrt at røbe - nemlig intet mindre end deres salighed!

0g Caroline Mathildes Vej er stedet, hvor de holdt til - de edsvorne.

Herinde bag de små ruder i det hyggeligt og fredeligt udseende bindingsværkshus arbejdede betroede mænd på at udvikle en våbenteknisk specialitet, der blev en grufuld forgænger for det moderne maskingevær, og som - hvis det for alvor var blevet sat ind i krigen i 64 - måske kunne have vendt krigslykken til dansk fordel – i hvert fald sinket preussernes fremmarch. De tog jo ikke blot Sønderjylland, men nåede helt op til Skagen!

Forhistorien går tilbage til 1816 - altså kort efter Napoleonskrigene.

Den våbeninteresserede Frederik VI var året forinden med til *Wienerkongressen*, og selv om det var en fredskongres, så var der ingen, der for alvor troede på evig fred.

Kongen benyttede i hvert fald lejligheden til at indkøbe nogle specielt avancerede østrigske luftgeværer, der straks blev kopieret på Geværfabrikken i Hellebæk.

Meningen var at se, om det var noget for den danske hær.

Den militært interesserede konge bevilgede også store beløb til at kopiere et andet våben, som en dansk søofficer havde set i brug på et nordamerikansk krigsskib, »Independent« - nemlig ESPINGOLEN.

En ordentlig salve

Den blev - håbede de indviede – et dansk trumfkort i det internationale våbenkapløb, der jo aldrig synes at skulle høre op.

Rent teknisk - og meget simplificeret- gik opfindelsen ud på, at man proppede ikke kun én, men mange kugler ned i geværløbet, der samtidig blev gjort meget langt.

Mellem kuglerne var der anbragt ladninger af langsomt brændende krudt.

Når den første ladning var antændt og den gennemborede kugle affyredes, så trængte ilden igennem og antændte samtidig næste krudtladning - og med uhyre korte mellemrum affyredes kuglerne efter hinanden.

For at gøre espingolen ekstra effektiv, svejsedes flere geværløb sammen - og effekten var en sand kugleregn - tæt ved et hundrede skud i minuttet!

Stort set den samme masseeffekt, som man senere tilstræbte med maskingeværerne.

Den farlige ladning

Ikke underligt, at der satsedes meget på at gøre espingolerne effektive - og sikre.

Det sidste var nok det største problem - for selve ladningen var farlig, når kugler og krudt skulle stødes hårdt ned i løbet, og det hændte flere gange, at espingolerne eksploderede.

Men det ømmeste punkt var piberne, »geværløbene«, der jo udsattes for en hård belastning og enorm ophedning, når de store serier af skud blev affyret.

Derfor var det ikke blot et spørgsmål om at holde kæft, men også et krav om dygtigt håndværk og præcisionsarbejde, der stilledes til de edsvorne i den lange, hvidkalkede længe i Hellebæk.

Den store hemmelighed

Den første halve snes år var det i princippet kun løbene, der fremstilledes i Hellebæk. De blev i al hemmelighed som halvfabrikata sendt til kanonstøberiet i Frederiksværk og her boret og slebet og færdigmonterede med prop i den ene ende, den såkaldte svansskrue.

Dels kneb det den første sommer med vandkraft til møllerne i Hellebæk. Vi kender jo situationen fra den tørre sommer. Dels troede man på denne måde bedre at kunne bevare de militære hemmeligheder.

Derfor blev det betragtet som lidt af en katastrofe, da et af løbene i nattens mulm og mørke blev tabt på en hemmelighedsfuld transport på landevejen mellem Rudersdal og Hillerød - og tilsyneladende aldrig fundet igen, fortæller historikeren *Jesper Godvin Hansen*, som er den, der har blotlagt og gravet i hemmelighederne omkring espingolen i afhandlingen »Probérhuset og Den store hemmelighed«.

For at sikre hemmeligholdelsen foresloges det kongen, at arbejdet skulle koncentreres til et enkelt værksted på Geværfabrikken i Hellebæk, og at de bøssemagere, der havde med espingolerne at gøre, skulle sværge på, at de ville holde deres arbejde hemmeligt.

Hvor mange broer?

Tænk sig - slet ingen forslag

I *Prøven* nr. 33 stillede vi spørgsmålet: *Hvor mange broer er der fra og med den nye bro i Arresødalparken, til åen løber ud i Roskilde fjord*?

Der var præcis nul rigtige svar, for der kom slet ikke nogen bud.

Men her er altså den rigtige løsning. Der er 23 broer, små som store, der overskrider åen *(husk det nu: Åen, ikke kanalen!)* . Det store antal skyldes blandt andet, at åen deler sig og løber under de mange "Venedig-broer" før den går gennem Krudtværksområdet.

Fra »Emmertøst« til Vossevang Kro

… på landevejen Frederikssund-Frederiksværk

De fleste af vore landevejskroer har en glorværdig fortid. Post- og rejsevogne stoppede her. Selvom *Vossevang Kro* ikke kan smykke sig med at være kongelig privilegeret, er dens historie

Vi har fået lov at låne denne artikel fra årsskriftet *Folk og minder fra Nordsjælland*, årgang 1992. Artiklens forfatter er *Leif Nielsen*.

Omkring 1880 købte en ung mand ved navn »Pesen« det lille hus-mandsbrug med tilhørende høkerforretning. Han var dog ikke længe om at opdage, hvor få og små indtægter, den lille forretning og det beskedne landbrug kunne give ham og hans familie at leve af.

Da stedet jo lå, hvor det var passende, at de hestefarende holdt pause på turen mellem Frederikssund og Frederiksværk, var ideen til at lave høkerforretningen om til kro ikke langt væk. Som tænkt så gjort. De dårlige marker blev alle lagt ud med græs, så kunne de forskellige heste græsse her, medens kusken var på kro.

Hans »Pesen« havde god søgning til sin lille geschäft. Der var jo heller ingen konkurrenter i miles omkreds. Og som han sagde: »Folk bliver jo emmervæk tørstige«. Derfor fik kroen navnet »Emmertøst«.

Livet i kroen

Hans »Pesen« var selv både vært, opvarter og drikkebroder, og hans kone stod for køkkenet, som med tiden også var blevet installeret, så det nu var en rigtig kro.

Når der kom gæster, der afgav bestilling på noget at drikke, sagde kromanden altid: »1 mener vel ikke, at jeg ikke skal skåle med jer«. På den måde fik han altid solgt en genstand mere,

end gæsterne bestilte i første omgang.

Selvfølgelig hændte det på »Emmertøst«, hvad der hænder på ethvert andet sted, hvor folk får for meget at drikke. Værten sagde stop for yderligere udskænkning til berusede gæster. Så startede den evige diskussion værten og gæsterne imellem om det urimelige i udskænkningsstoppet. Hans »Pesen« stod bag baren og var ikke til at rokke fra sit standpunkt. Gæsten eller gæsterne larmede op på den anden side af skranken.

Til sidst hev og sled de i kromanden for om muligt at hive ham over skranken. Det fik de imidlertid aldrig noget ud af. Kromutter havde nemlig taget højde for situationen, da hun så ofte havde været vidne til den slags optrin. Derfor havde hun i alle mandens sweatre strikket ekstra lange ærmer, så når der blevet hevet efter Hans »Pesen«, sørgede han altid for, at de kamplysne herrer fik fat i trøjeærmerne - så kunne de bare trække til, de ku' nemlig nå fra bardisken og helt over i lokalets fjerneste hjørne, hvor kakkelovnen stod.

Reaktionen udeblev aldrig. Latteren bredte sig som et brølende uvejr i krostuen, de stridbare blev flove over det mislykkede angreb og forsvandt derefter skyndsomst. Så rådede der atter ro og orden i lokalet, og kromanden kunne, efter at ha' hevet ærmerne ind, atter servere for dem, der kunne tåle mere af de

Nutidens Vossevang Kro, foto fra kroens hjemmeside

våde varer.

Fra smugkro til stordrift

Forretningen gik over al forventning - det var almindelig kendt, at Hans »Pesen« ikke havde myndighedernes tilladelse til at drive sin beværtning, men ingen klagede over stedet, så alt gik sin skæve gang.

Selv birkedommer E.B. Larsen fra Frederiksværk benyttede sig af den ulovlige udskænkning, når han skulle frem og tilbage mellem Frederikssund og Frederiksværk. Engang skal birkedommeren, der for øvrigt også blev Frederiksværks første borgmester, have bedt sin kusk om at holde ind ved »Emmertøst«. Kusken svarede, at her kunne de ikke være bekendt at holde. Dertil svarede embedsmanden: »Når andre kan drikke øl og brændevin her, kan jeg vel også«.

Ak ja, sådan var det dengang. I dag kan vi dårligt forestille os, at hverken embedsmænd eller folkevalgte politikere vil kunne se gennem fingrene med nogen form for lovovertrædelse ... eller?

Men tilbage til vores kromand.

Krostuen var efterhånden ikke stor nok til de arrangementer, som Hans »Pesen« ønskede afholdt på stedet. Derfor byggede han en stor træbarak, med stald i den ene ende og dansesal i den anden. Her gik dansen så lystigt i årets løb. Endvidere blev der holdt auktioner og meget andet i den opførte sal.

Alt var således såre godt, indtil en karl blev slået ihjel under et mægtigt slagsmål. Nu blev øvrigheden nødt til at gribe ind over for den ulovlige virksomhed, der fandt sted.

Hans »Pesen« blev dømt af birkedommeren til at rive træbygningen ned samt betale en bøde på 20 kr. for ulovlig udskænkning af spiritus.

At rive barakken ned, kunne kromanden gå med til. Men betale de 20 kr. i bøde, det ville han nu ikke! Politibetjent Rasmussen fra Frederiksværk kom mange gange og krævede pengene, men vendte altid hjem uden en krone. Hans »Pesen« tog altid vel imod ham, bød på øl og snaps samt store cigarer, men penge kunne han ikke få.

150 kroner var mange penge

L A Ring "maleri" belånt i 1938

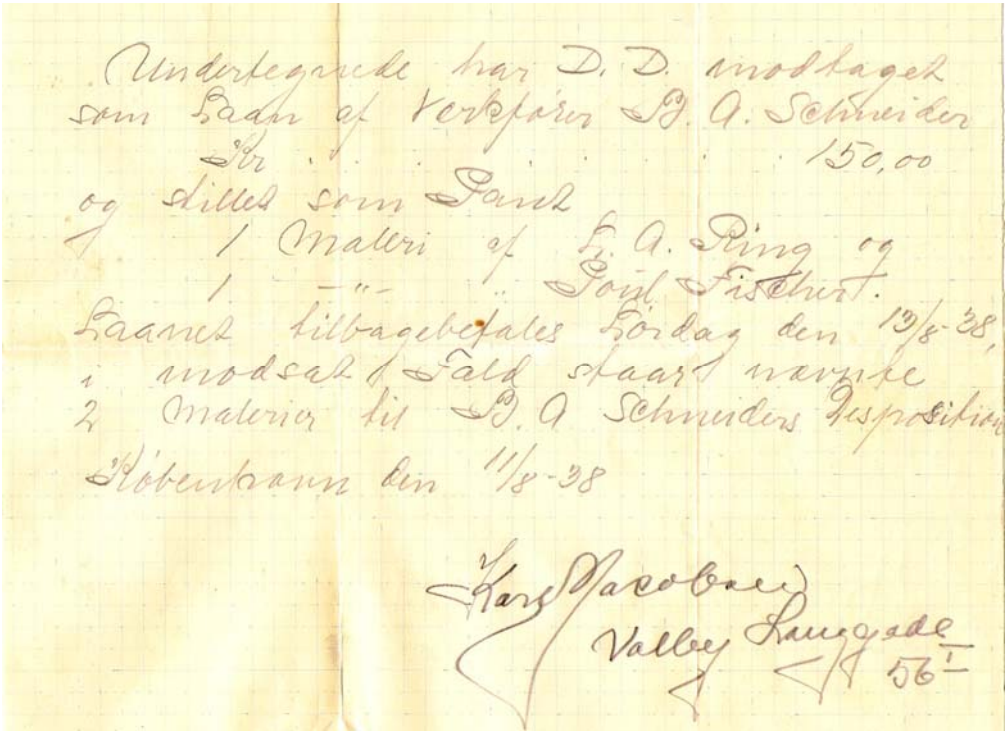

Undertegnede har D. D. modtaget
som Laan af Verkfører B. A. Schneider
Kr 150,00
og stillet som Pant
1 Maleri af L. A. Ring og
1 -"- " Poul Fischer.
Laanet tilbagebetales Lørdag den 13/8-38,
i modsat Fald staar nævnte
2 Malerier til B. A Schneiders Disposition
København den 11/8-38

Karl Jacobsen
Valby Langgade
56 I

I jagten på oplysninger om L. A. Ring er vi stødt på et lånebevis.

Den 11. august 1938 måtte en mand i København låne 150 kr. Långiveren ville naturligvis sikre sine penge, så et lånebevis blev udarbejdet. Låneren skulle som pant sætte to malerier: Et af L. A. Ring og et af en anden kunster, hvor vi tydeligt kan læse fornavnet Poul, men vi er ikke sikre på efternavnet; det kan være Fischer.

Långiveren skulle have pengene tilbage lørdag d. 13. august, altså efter kun to dage. I modsat fald står de nævnte malerier til långiverens disposition.

Vi ved ikke, om lånet blev tilbagebetalt, men vi kender navnet på både låneren og långiveren. Vi ved også, at det nævnte maleri sandsynligvis ikke er malet af

Hvidstengruppen

Se en god film!

Vores lokale biograf Kosmorama er af og til premierebiograf. Det var den også i slutningen af februar, da filmen om *Hvidstengruppen* blev vist.

Filmen er en næsten dokumentarisk film, forstået på den måde, at den meget nøje holder sig til historien om denne berømte gruppe, der meget tidligt i 1943 begyndte at modtage våben, agenter m.m., nedkastet fra engelske flyvemaskiner. Gruppen var et led i det net af nedkastningspladser, som blev organiseret i Jylland af godsejer Flemming Junker. En af hans nærmeste medarbejdere og kontaktmand til Hvidsten var Ole Geisler.

Filmen giver et godt billede af den voksende modstand mod den tyske besættelsesmagt og den samarbejdspolitik, som det officielle Danmark førte i forhold til tyskerne.

Den viser den lokale gårdmand, der er glad for tyskerne, fordi de køber og betaler godt for de produkter, han kan levere. Den fortæller også om de forsigtige, der mener man skal gøre som konge og regering siger og forholde sig helt i ro. Og vi hører den berygtede stikkertale som den daværende statsminister Buhl holder i radioen. Vi hører hvordan den bliver modtaget. Vi hører og ser også om de, der mener: "At nogle må da gøre noget".

Siden opdager de, at de selv er disse "nogle", som må gøre en indsats for at få gjort op med besættelse og samarbejdspolitik.

Historien om Hvidstengruppen er vel nok kendt af de fleste. Gruppen blev taget af Gestapo og 8 medlemmer blev henrettet. Andre blev straffet med fængsel.

Filmen giver et meget realistisk billede af både hverdagen, som den var under besættelsen og

Maleren Laurits Andersen Rings
Venner i Frederiksværk

Historisk Forening har besluttet, at overlade det videre arbejde med projekt L.A. Ring, til en særlig gruppe, som vi meget fantasifuldt kalder L. A. Rings venner.

Vi har sat et stort projekt i søen, men må dele det op i 3 dele.

1. Opsætning af en mindeplade på Classen-huset på Åsebro.
2. Udgivelse af en bog, der fortæller om Rings ophold her på egnen og om muligt, gengive de ca. 32 kendte malerier, han har malet på vores egn. Hvor vi kan finde frem til hvor hans staffeli har stået, vil vi gennem et foto vise hvordan hans motiv ser ud i dag. Vi skal naturligvis også fortælle husets historie. Det er oprindeligt bygget som laboratorium for Krudtværket.
3. En stor Ring-udstilling i Gjethuset.

Punkt 1. Den første og vigtigste opgave vil være at få tilladelse af Classen-husets ejer til opsætning af pladen. Advokat Flemming Hessner har tilbudt at stå for denne del af opgaven.

Det næste er selve pladen.

Det er foreslået, at denne skal være af støbejern, og at teksten skal være broncebogstaver. Arkitekt Erik Eriksen har tilbudt at tegne pladen og finde frem til den rigtige størrelse.

Økonomien må vi skaffe gennem fonde osv. Axel Hvidtfeldt vil være tovholder til denne side af projektet.

Punkt 2. Udgivelse af en bog. Vi har gennem nogen tid forsøgt at få et overblik over de arbejder af Ring, der er gjort, mens han boede her i byen. Mange mennesker har hjulpet os, så i dag kender vi til 32 malerier og måske er flere undervejs. Vi er i gang med at skanne dem ind, så den næste opgave her bliver tilladelse til at bruge de fotos, som er taget af fotografer tilknyttet de forskelli-

Hvem kan hjælpe med at stedfæste dette motiv? Det er tæt ved Frederiksværk.

ge kunstmuseer. Vore foreløbige oplysninger går på, at tilladelse til at bringe bare ét foto nemt kan komme til at koste op til 1500 kr.

Vi skal naturligvis have en tekst til hvert enkelt billede, men her har kunstmaler Anders Kirkegaard tilbudt sig. Og de fotos af nutiden vi skal bringe, vil blive klaret af foreningens medlemmer.

Gitte Ditlevsen har også lovet at være med i projektteamet. Gitte har skrevet videnskabelige afhandlinger om Ring og er måske den person i Danmark, som har det bedste kendskab til Ring.

Alt arbejdet i projektteamet er vederlagsfrit, hvilket er en forudsætning for tildelingen af fondsmidler. Om økonomien og ansøgninger til fonde i øvrigt er det igen Axel Hvidtfeldt, der bliver styrmand.

Punkt 3. En stor Ring udstilling i Gjethuset. Man kan godt blive lidt bange for denne opgave. Det er både meget dyrt og me-

I henhold til vedtægterne indkaldes til

Ordinær generalforsamling

Onsdag den 18. april 2012 kl. 19.00

i Frederiksværk Sognegård

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning om foreningens virksomhed
3. Forelæggelse og godkendelse af regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Indkomne forslag
6. Valg til bestyrelse
7. Valg af revisor og suppleant

Eventuelt

Ad punkt 5: Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal være formanden i hænde 14 dage før generalforsamlingen.

Ad punkt 6: På valg er Christina Ax (modtager genvalg), Axel Hvidtfeldt (modtager genvalg), Carl Jensen (modtager genvalg), Jørgen Tved (modtager genvalg), Esben Aarsleff (modtager genvalg)

Efterfølgende - med adgang for alle - vises filmen

Søværnets grundskole – de sidste år i Auderødlejren

Foreningens arrangementer

Fredag den 4. maj, kl. 18:00

Demokratiet og befrielsen 1945

Historiker Michael Kjeldsen

Glæden over befrielsesbudskabet den 4. maj 1945 om aftenen var enorm, men med befrielsen tog ikke desto mindre en hård magtkamp sin begyndelse.

En kamp om landets politiske fremtid mellem det demokratiske Danmark og den illegale modstands organisationer og her ikke mindst kommunisterne.

Det er denne kamp i måneder-

Information og tilmelding:

Du kan ringe til Bengt Sørensen, tlf. 4792 3844, for nærmere oplysninger om arrangementerne. Det er også hér, du tilmelder dig!

Onsdag den 23. maj kl. 19:00

Arkæologisk bustur på Halsnæs

Tilmelding - se nedenfor - er

På denne tur skal vi ud og se på nogle af de mange steder med fund fra stenalderen, som kendetegner Halsnæs - Bl.a. Lodsens Minde, Torup, Brødemose Sund, Vejlebro, Sølager, og mange flere.

På turen vil der desuden blive givet en indføring i stenalde-

Søndag den 3. juni kl. 08:00

Bustur til Østfyn

Fyn er fin - ikke mindst fordi øen er så rig på kulturhistorie. Derfor går sommerudflugten i år til det østlige Fyn.

Start kl. 08:00 fra Gjethuspladsen i Frederiksværk.

Turen starter på Nyborg Slot med rundvisning m. guide, vi kører til *Ladbyskibet* og beser dette med en historisk orientering. Derefter kører vi til Kerteminde og drikker kaffe med kage og beser Johannes Larsen museet. Vi håber også på at nå

en gåtur i den lille gamle bydel og havn, inden vi kører hjem med ankomst ca. 18:15.

Tilmelding er nødvendig til denne tur, der koster 420,- kr. Dette er inklusive bus, guid-

Onsdag den 20. juni kl. 19:00
Gadenavne fortæller historie

Aftenens arrangement tager udgangspunkt i Frederiksværks gadenavne.

Et kig på byens navneskilte afslører, at de fleste gadenavne henviser til Frederiksværks spændende historie.

Der indledes

Lørdag den 23. juni kl. 19:00
Skt. Hansaften

Folkedans ved Frederiksværk folkedansere.

Fællessang – musik – bål – båltale.

Tag et tæppe med og nyd udsigten over Arresø!

Museer og arkiver

Industrimuseet Frederiks Værk,

Administration
Torvet 18-20, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 72 06 05
Åbningstid: tirsdag—fredag kl. 10-14
www.indmus.dk

Arsenalet
Lukket indtil videre.

Knud Rasmussens Hus
Åbningssæson: 1. apr. - 24. okt. samt uge 42 kl. 11-16
(mandag lukket)

Hundested Lokalhistoriske Arkiv
Åbningstid: mandag kl. 10-12 og onsdag
kl. 16.30 -17.30

Frederiksværk Brandmuseum
Åbningstid: Lørdag kl. 11-13

Sponsorer

Folkebibliotekerne Halsnæs
Torvet 41, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 78 41 00

Danske Bank
Nørregade 6, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 76 70 00

Det Classenske Fideicommis
Tromnæs Alleen 2F, 4800 Nykøbing F.
tlf. 54 44 70 29

Hans Holger Cykler
Vinderød Skov 3, 3300 Frederiksværk

Bog og Idé - Frederiksværk
Nordcentret, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 52 40 01

Nordea Bank - Frederiksværk
Torvet 37, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 72 24 11

Vejby – Tibirke Selskabet
v/ Chr. Friis
Postbox 21, 3220 Tisvildeleje

Industrimuseet Frederiks Værk
Torvet 18-20, 3300 Frederiksværk
tlf. 47 72 06 05